

 Ž 69

Zachraň mě, můj Bože,
vody mi pronikly k duši!
V bahně hlubiny se topím, není na čem stanout,
do hlubokých vod se nořím, dravý proud mě vleče.

Odpověz mi, Hospodine, vždyť tvé milosrdenství je dobrotivé.

Volám do umdlení, hrdlo zanícené,
Boha vyhlížím, až zrak mi vypovídá.
Ty znáš, Bože, moji pošetilost, čím jsem se kdy provinil, ti není skryto.
Kvůli mně však ať se nemusejí hanbit, kdo složili svou naději v tebe.

Odpověz mi, Hospodine,...

Bože nejvyšš milosrdný, odpověz mi,
věrný dárce spásy, vysvobod' mě z bahna, ať se neutopím!
Kež jsem vysvobozen z rukou těch, kteří mě nenávidí, z hlubokých vod.
Ať mě neodvleče dravý vodní proud, ať hlubina mě nepohltní.

Odpověz mi, Hospodine,...

Odpověz mi, Hospodine, vždyť tvé milosrdenství je dobrotivé,
pro své velké slitování shlédni na mne,
neskrývej tvář před svým služebníkem, když se soužím,
pospěš, odpověz mi, buď mi blízko.

Odpověz mi, Hospodine,...

Srdce potupou mi puká, jsem jak ochrnutý.
Na soucit jsem čekal, ale marně;
na ty, kdo by potěšili – nenašel se nikdo.
Do jídla mi dali žluč, když jsem žíznil, dali mi pít ocet.

Odpověz mi, Hospodine,...

Jsem ponížěn, bolestí se soužím,
avšak hradem je mi, Bože, tvoje spása.
Písní budu chválit jméno Boží,
velebit je budu díkyvzdáním.

Odpověz mi, Hospodine,...

Pokorní to spatří a budou mít radost;
kdo se dotazujete na Boží vůli, okřežete v srdci.
Vždyť Hospodin ubožáky slyší, nepohrdá svými, když jsou uvězněni.
Ať ho chválí nebesa i země, moře se vším, co se v nich hemží.

Odpověz mi, Hospodine,...

Ž 69: Můj Bože,... buď mi blízko.

Pospěš... buď mi blízko. Pojď ke mně blíž. Přiblíž se k duši mé.

To řeknete Bohu — (v různých překladech) — když se budete modlit 69. žalm.

Ten žalm je plný velkých slov a barvitých obrazů. Kdybychom ho měli namalovat, představuji si syté a místy temné barvy a rozmáchlé tahy štětcem, cákance... Jsem až po uši v bahně, dravý proud mi podtrhl nohy a odnáší mě pryč, voda se přese mě valí, padám do hlubin, nemá to dno!!!

Nemůžu křičet... už ne. Mám hromadu nepřátel, chtějí mě zničit, ponižují mě, posmívají se mi, tváře mám červené, jak se stydím, skládají o mně básničky, tralala... to se nedá citovat... Doma jsem jak cizí, zabouchnuté dveře. Kvůli tobě, Bože... kvůli víře. A taky se válím v popelu, oči jsem si vyplakala, nejsem svatá, to víš. Pomoc! Ať mě hlubina nespolkne, ať se ten močál nade mnou nezavře, vytáhni mě! Zlikviduj nepřátele! Nechávací mě pít ocet, sypou mi na jazyk pepř! Pošli na ně hromy a blesky, ať zmizí, ať zapadnou někam dopryč, ať jim obroste barák trnám jak v Šípkové Růžence, na 100 let, napořád... „Nechť jsou vymazáni z knihy živých,” křičí žalmista temně rudou barvou a je to ten typ výroků, které se ze společné recitace žalmů v kostelích zpravidla vypouští. Schválně si prolistujte zpěvník... A dál, srdce se vám rozzáří, až Bůh odpoví, budete zpívat, kdo jste chudáci, a já taky budu zpívat, a to už ve zpěvníku zase máme, zpívat je lepší než zaříznout tele... Země a nebe celé a taky moře budou zpívat a ta píseň bude stoupat směrem k nebi a Bůh postaví bezpečný domov pro svůj lid.

Dostat to všechno na plátno, byl by to silný obraz, výrazný, nepřehlédnutelný.

A přesně **uprostřed** obrazu, v samotném centru, mezi těmi mohutnými tahy štětcem by to chtělo nějak vyjádřit jednu prostou, jemnou, důvěrnou a naléhavou větičku: Pojď ke mně blíž. Doslova a taky s kralickými: **Bože, přiblíž se k mojí duši.** Ta věta je opravdu ve středu celého žalmu, v samotném jeho srdci, řekla bych že ta věta je *srdcem* tohoto žalmu. Bez ní by to byla jiná písnička. Ta věta je nenápadná jako zrníčko písku v divoké řece, snadno by mohla zapadnout, ale spolu s ní by zapadlo něco podstatného.

Buď mi blízko. Přiblíž se k mojí duši. To řeknete Bohu, když se budete modlit 69. žalm.

Od začátku víme, že žalmistova duše lapá po dechu.

Ještě možná odbočka: Kdo to vlastně je, ten „žalmista”? To je takové vzdálené slovo, navrhovala bych dát mu dnešek jméno — třeba **Adam**. To znamená člověk. Ten, kdo je doma na této zemi, v tomto našem světě. Se vším, co to obnáší. Adam se z tohoto světa nemůže přestěhovat, jeho radosti i bolesti má hluboce pod kůží. Anebo se žalmista klidně může jmenovat **Eva** — ta, která je živá. Někdo z masa a kostí. Se vším, co to s sebou nese, Evou hýbe všechno, co je lidské a co k životu patří. Stejně jako to uvnitř hýbe s námi. Kterýkoli Adam a kterákoli Eva se můžou modlit 69. žalm. Někdy. **Není to modlitba na každý den.** Ale když se Adamovi začne země propadat pod nohama a Evě protéká život mezi prsty, když divoká vlna urve Adamovi kontrolu, valí se mu přes hlavu a Eva uvízne v bahně, že se nemůže hnout — tehdy je možná ten správný čas. Takový Adam a taková Eva se v 69. žalmu snadno najdou.

Topím se. Sáhł bych si na dno, ale ona ta bažina snad ani dno nemá. Strhl mě proud. Říkala jsem si o pomoc, jak jsem uměla. Marně. Už nemůžu. Nikdo mě nepolituje. Místo očí mám škvírky... To myslím může slušně rezonovat. To jsou dobře představitelné výjevy a 69. žalm pomůže vyjádřit emoce naplno.

Ale především, čím celá modlitba začíná: **Vody dosáhly až k mojí duši.** Tohle sdělí Adam nebo Eva hned zkraje. Aby bylo od začátku jasno, že tady končí veškerá legrace. Řada z následujících vět a okolností žalmu by se dala zaměřovat podle toho, jak rozmanité jsou bouře, se kterými se v životě setkáváme. Lidští nepřátelé a pronásledování za dobrou věc či vlastní hříchy nebo nemoci a všelijaké chorobné vztahy a životní prohry a někdy všechno dohromady, protože když se to bortí, tak se to bortí, pro jistotu všechno naráz. Ale ať už jde o jakoukoli bouři, říká Adam nebo Eva, **teď mi vody pronikly až k duši.** Samotná **moje duše se v tom jaksi topí.** Vnější okolnosti jsou jedna věc a co to dělá s mou duší je věc druhá. Teď je moje duše je ohrožena. **A to je vážně o strach.** „*Nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou,*” slyšeli jsme od Ježíše v dnešním evangeliu. Nechám teď stranou tu první část a otázku, jestli a jak se kdo o to svoje tělo přesto bojíme.

Ale jedno mi připadá zřejmé – zdravé obavy o vlastní duši Ježíš chápal a dokonce doporučoval. Bacha, abyste neztratili sami sebe, svou duši.

Takového strachu, jaký má Adam nebo Eva z našeho žalmu, není potřeba se za každou cenu zbavit. „Vody mi pronikly k duši.” To není jen nepříjemný pocit, který ze sebe musíme setřást nebo z něj nějak vyplavat, abychom byli zase v pohodě. Může to být *dobrý strach*, který má svou varovnou a ochrannou funkci. Rozpoznání reálného nebezpečí. Ne děsivá úzkost, která vám sváže ruce a nohy (jako ta bažina), ale naopak **podnět se pohnout.** Aha, tady se kamsi propadám. **Moje duše lapá po dechu...** Tohle nevede k životu.

To je rozpoznání, které nám může posloužit, dá se dobře využít. I ta bezmoc, kterou cítíte, když padáte do hloubky, se dá dobře využít. Nemusíte se vydrápat na břeh, abyste svou duši zachránili. Naopak. Právě tehdy, kdy jste uvízlí a propadáte se hlouběji a hlouběji, když vaši duši unáší proud a vypadá to, že už nemáte pod kontrolou vůbec nic, může dojít k proměně, která nastartuje něco nového. V tu chvíli, kdy vnímáte, že vám jde o duši, jdete na dřev a jste hodně blízko tomu, co je podstatné. „**Přiblíž se k mé duši,**” zazní uprostřed žalmu. Srdce modlitby. „Pojď ke mně blíž.” Možná to je víra – zrnko písku, které má větší cenu a větší nosnost než pevná půda pod nohama. To nejlepší, co můžete pro svou duši udělat. Přiblíž se k mojí duši, Bože. V tvé blízkosti můžu vyplakat svůj strach a vyjádřit svůj vztek a nenávisť, co jich jen ve mně je... Když to bude potřeba. **Můžu ti vykřičet do náruče i takové věty, které by se nedaly recitovat v kostele.** **Přiblíž se k mé duši,** potkej se s ní v hlubinách **a sám ji vytáhni z toho, co ji ničí.** A zase budu mít oči otevřené pro lidi kolem sebe a znovu budu zpívat a uslyším, jak zpívá nebe a země a nakonec i moře. „**Pojď blíž,** Bože... Tohle je moje duše, je takhle hluboko, takhle pomlácená, takhle to s ní hází... Přiblíž se k ní, pojď ke mně až na dotek, a moje duše bude zachráněna.”